HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

11 septembrie 2025*

„Trimitere preliminară – Agricultură – Organizarea comună a pieței vitivinicole – Regimul comunitar de protecție a denumirilor de vinuri – Regulamentul (CE) nr. 1493/1999 – Articolul 54 – Vinuri de calitate produse în regiuni determinate (v.c.p.r.d.) – Regulamentul (CE) nr. 479/2008 – Articolul 43 alineatul (2) și articolul 51 – Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 – Articolul 118k alineatul (2) și articolul 118s – Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 – Articolul 101 alineatul (2) și articolul 107 – Protecția, în temeiul dreptului Uniunii, a v.c.p.r.d. recunoscute în dreptul național – Conflict între o denumire de vinuri protejată și o marcă anterioară notorie care conține un cuvânt identic cu această denumire – Denumire pretins înșelătoare – Regim tranzitoriu – Extinderea automată a protecției – Caracterul complet al regimului de protecție – Securitate juridică”

În cauza C-341/24,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație, Italia), prin decizia din 8 mai 2024, primită de Curte în aceeași zi, în procedura

Duca di Salaparuta SpA

împotriva

Ministero dell’Agricoltura, della Sovranità alimentare e delle Foreste,

Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta,

Baglio Gibellina Srl,

Cantina Giacco Soc. coop. agricola,

Madonna del Piraino Soc. coop. agricola,

cu participarea:

Botte di Vino di VH & C. Snc,

Baglio San Vito Srl, în lichidare,

Romeo Vini di CZ & C. Sas,

* Limba de procedură: italiana.

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul C. Lycourgos, președinte de cameră, domnii S. Rodin și N. Piçarra, doamna O. Spineanu-Matei și domnul N. Fenger (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Duca di Salaparuta SpA, de S. de Bosio, R. Vaccarella, G. Vecchione, avvocati, și D. Philippe, avocat;

– pentru Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta, Baglio Gibellina Srl și Madonna del Piraino Soc. coop. agricola, de F. Pacciani și S. Parlatore, avvocati;

– pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de M. Auciello și M. Di Benedetto, avvocati dello Stato;

– pentru guvernul portughez, de P. Barros da Costa, J. Ramos și A. Ribeiro de Almeida, advogados;

– pentru Comisia Europeană, de L. Di Masi, M. Konstantinidis și F. Thiran, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 3 aprilie 2025,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței vitivinicole (JO 1999, L 179, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 190), a Regulamentului (CE) nr. 479/2008 al Consiliului din 29 aprilie 2008 privind organizarea comună a pieței vitivinicole, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999, a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003, a Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 și a Regulamentului (CE) nr. 3/2008 și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2392/86 și a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999 (JO 2008, L 148, p. 1), a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului din 22 octombrie 2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole („Regulamentul unic OCP”) (JO 2007, L 299, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 491/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 (JO 2009, L 154, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1234/2007”), precum și a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO 2013, L 347, p. 671).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între societatea Duca di Salaparuta SpA, pe de o parte, și Ministero dell'Agricoltura, della Sovranità alimentare e delle Foreste (Ministerul Agriculturii, al Suveranității Alimentare și al Pădurilor, Italia), Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta (Consorțiul voluntar pentru protecția vinurilor DOC Salaparuta, Italia), precum și societățile Baglio Gibellina Srl, Cantina Giacco Soc. coop. agricola, Madonna del Piraino Soc. coop. agricola, Botte di vino di VH & C. snc, Baglio San Vito Srl, în lichidare, și Romeo Vini di CZ & C. Sas, pe de altă parte, în legătură cu o cerere de anulare și/sau de invalidare a înregistrării la nivelul Uniunii Europene a denumirii de origine protejate „Salaparuta", precum și a recunoașterii în dreptul italian a cuvântului „Salaparuta" ca denumire de origine controlată, pentru motivul că această denumire ar crea un risc de conflict cu mărcile anterioare notorii înregistrate pentru vinuri al căror titular este Duca di Salaparuta și care conțin cuvinte identice respectivelor denumiri.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

Convenția de la Paris

3 Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale a fost semnată la Paris la 20 martie 1883, revizuită ultima dată la Stockholm la 14 iulie 1967 și modificată la 28 septembrie 1979 (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 828, nr. 11851, p. 305, denumită în continuare „Convenția de la Paris"). Toate statele membre ale Uniunii sunt părți la această convenție.

4 Articolul 10a din convenția menționată prevede:

„(1) Țările Uniunii sunt obligate să asigure cetățenilor Uniunii o protecție efectivă împotriva concurenței neloiale.

(2) Constituie un act de concurență neloială orice act de concurență contrar practicilor cinstite în materie industrială sau comercială.

(3) Vor trebui să fie interzise mai ales:

1. orice fapte care sunt de natură să creeze, prin orice mijloc, o confuzie cu întreprinderea, produsele sau activitatea industrială sau comercială a unui concurent;

[…]

3. indicațiile sau afirmațiile a căror folosire, în exercitarea comerțului, este susceptibilă să inducă publicul în eroare cu privire la natura, modul de fabricație, caracteristicile, aptitudinea la întrebuințare sau cantitatea mărfurilor."

Aranjamentul de la Madrid

5 Potrivit articolului 3a din Aranjamentul de la Madrid privind reprimarea indicațiilor de proveniență false sau înșelătoare din 14 aprilie 1891, astfel cum a fost revizuit ultima dată la Stockholm la 14 iulie 1967 (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 828, nr. 11848, p. 163, denumit în continuare „Aranjamentul de la Madrid”):

„Țările cărora li se aplică [Aranjamentul de la Madrid] se angajează de asemenea să interzică utilizarea, în vânzarea, în prezentarea sau în oferta de produse, a oricăror indicații publicitare de natură să inducă publicul în eroare cu privire la originea produselor, prin plasarea lor pe etichete, anunțuri, facturi, cărți de vinuri, scrisori sau documente comerciale ori pe orice alt tip de comunicare comercială.”

Acordul TRIPS

6 Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (denumit în continuare „Acordul TRIPS”) constituie anexa 1 C la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), care a fost semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994 și aprobat prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competența sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO 1994, L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3). Sunt părți la Acordul TRIPS membrii OMC, printre care se numără toate statele membre ale Uniunii, precum și Uniunea însăși.

7 Articolul 2 din acest acord, care se încadrează în partea I din acesta, prevede la alineatul (1):

„În ceea ce privește părțile II, III și IV ale prezentului acord, membrii trebuie să se conformeze articolelor 1-12 și articolului 19 din [Convenția de la Paris].”

8 Articolul 22 alineatul (1) din acordul menționat, care este cuprins în partea a II-a a acestuia, prevede:

„În sensul prezentului acord, prin indicații geografice se înțeleg indicațiile care servesc la identificarea unui produs ca fiind originar din teritoriul unui membru sau al unei regiuni ori localități din acest teritoriu, în cazurile în care o calitate, un renume sau o altă caracteristică a produsului poate fi atribuită în mod esențial acestei origini geografice.”

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1493/1999

9 Articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999 prevedea:

„Dacă un stat membru atribuie numele unei regiuni specifice pentru a denumi un [vin de calitate produs în regiuni determinate (v.c.p.r.d)]. sau, dacă este cazul, un vin destinat să fie transformat într-un astfel de v.c.p.r.d., acest nume nu poate fi folosit pentru a denumi produse viticole care nu provin din această regiune și/sau pentru produse cărora acest nume nu le-a fost atribuit conform reglementărilor comunitare și naționale în vigoare. […]

[…]”

10 Articolul 54 din acest regulament prevedea:

„(1) «Vinurile de calitate produse în regiuni determinate» (v.c.p.r.d.) sunt acele vinuri care corespund dispozițiilor prezentului titlu și dispozițiilor comunitare și naționale adoptate în această privință.

[…]

(4) Statele membre transmit Comisiei [Europene] lista cu v.c.p.r.d. pe care le recunosc, indicând pentru fiecare din aceste vinuri detalii privind dispozițiile naționale care reglementează producția și fabricarea lor.

(5) Comisia publică lista respectivă în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, seria C."

11 Litera F din anexa VII la regulamentul menționat, intitulat „Mărci", prevedea:

„[…]

2. Prin derogare de la dispozițiile punctului 1 primul paragraf litera (b), titularul unei mărci comerciale înregistrate pentru un vin sau un must de struguri care este identic cu:

– numele unei unități geografice mai restrânse decât o regiune determinată utilizată pentru a descrie un v.c.p.r.d. sau

– numele unei regiuni geografice utilizat pentru a descrie un vin de masă desemnat cu ajutorul unei indicații geografice sau

– numele unui vin de import denumit cu ajutorul unei indicații geografice,

poate, chiar dacă nu are dreptul la acest nume în sensul dispozițiilor de la punctul 1 primul paragraf, să continue utilizarea acestei mărci până la data de 31 decembrie 2002, cu condiția ca marca respectivă:

(a) să fi fost înregistrată până la data de 31 decembrie 1985 de către autoritățile competente ale statului membru, în conformitate cu legislația în vigoare la momentul înregistrării și

(b) să fi fost utilizată efectiv până la data de 31 decembrie 1986 fără întrerupere de la data înregistrării sau, dacă înregistrarea a avut loc înainte de 1 ianuarie 1984, cel puțin de la această dată.

De asemenea, titularul unei cunoscute mărci comerciale înregistrate pentru un vin sau un must de struguri care conține cuvinte identice cu numele unei regiuni determinate sau cu numele unei unități geografice mai mici decât o regiune determinată, chiar dacă nu are dreptul la acest nume în temeiul punctului 1, poate să continue utilizarea denumirii în cazul în care aceasta corespunde identității titularului original sau a furnizorului original al denumirii, cu condiția ca înregistrarea mărcii să fi avut loc cu cel puțin 25 de ani înainte de recunoașterea oficială a numelui geografic respectiv de către statul membru producător în conformitate cu deciziile comunitare relevante în ceea ce privește vinurile de calitate produse într-o regiune determinată, iar marca să fi fost efectiv utilizată fără întrerupere.

Mărcile care [corespund] condițiilor prevăzute la primul și al doilea paragraf nu pot fi invocate ca motiv împotriva folosirii numelor unităților geografice utilizate pentru descrierea unui v.c.p.r.d. sau a unui vin de masă.

[…]”

Regulamentul nr. 479/2008

12 Regulamentul nr. 1493/1999 a fost abrogat prin Regulamentul nr. 479/2008. În temeiul articolului 129 alineatul (2) litera (e) din acest din urmă regulament, capitolul IV din titlul III din acesta era aplicabil de la 1 august 2009, cu excepția cazului în care normele administrative adoptate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 113 alineatul (1) din regulamentul menționat prevedeau altfel.

13 Considerentul (5) al Regulamentului nr. 479/2008 prevedea că era „oportună […] modificarea fundamentală a regimului comunitar aplicabil sectorului vitivinicol”.

14 Considerentul (36) al acestui regulament prevedea:

„Din motive de securitate juridică, denumirile de origine și indicațiile geografice existente în Comunitate ar trebui să fie excluse de la aplicarea noii proceduri de examinare. Cu toate acestea, statele membre în cauză ar trebui să furnizeze Comisiei informațiile și actele de bază în temeiul cărora aceste denumiri de origine și indicații geografice au fost recunoscute la nivel național, în caz contrar acestea pierzând protecția de care beneficiază. Din motive de securitate juridică, posibilitatea de a anula denumirile de origine și indicațiile geografice existente ar trebui să fie limitată.”

15 Articolul 43 din regulamentul menționat, intitulat „Motive de refuz al protecției”, prevedea la alineatul (2):

„O denumire nu poate fi protejată ca denumire de origine sau indicație geografică atunci când, având în vedere reputația și notorietatea unei mărci, protecția este de natură să inducă în eroare consumatorul cu privire la identitatea reală a vinului în cauză.”

16 Articolul 46 din același regulament prevedea:

„Comisia constituie și ține la zi un registru electronic al denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate pentru vinuri care este accesibil publicului.”

17 Articolul 50 din Regulamentul nr. 479/2008, intitulat „Anularea”, prevedea:

„În cazul în care respectarea specificațiilor corespunzătoare ale produsului nu mai este asigurată, se poate decide, în conformitate cu procedura menționată la articolul 113 alineatul (2), la inițiativa Comisiei sau la cererea motivată corespunzător a unui stat membru, a unei țări terțe sau a unei persoane fizice sau juridice având un interes legitim, anularea protecției acordate unei denumiri de origine sau unei indicații geografice.

[…]”

18 Articolul 51 din acest regulament, intitulat „Denumiri de vinuri protejate în prezent”, prevedea:

„(1) Denumirile de vinuri protejate în conformitate cu articolele 51 și 54 din Regulamentul [nr. 1493/1999] și cu articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 753/2002 [al Comisiei din 29 aprilie 2002 de stabilire a anumitor norme de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului în ceea ce privește descrierea, denumirea, prezentarea și protejarea anumitor produse vitivinicole (JO 2002, L 118, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 43, p. 3)] sunt protejate automat în temeiul prezentului regulament. Comisia le înscrie în registrul prevăzut la articolul 46 din prezentul regulament.

[…]

(4) Articolul 50 nu se aplică în cazul denumirilor de vinuri protejate menționate la alineatul (1).

Se poate decide, până la 31 decembrie 2014, la inițiativa Comisiei și în conformitate cu procedura menționată la articolul 113 alineatul (2), anularea protecției denumirilor de vinuri protejate menționate la alineatul (1), dacă acestea nu întrunesc condițiile prevăzute la articolul 34.”

19 Regulamentul nr. 479/2008 a fost abrogat prin Regulamentul (CE) nr. 491/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole („Regulamentul unic OCP”) (JO 2009, L 154, p. 1), începând cu 1 august 2009.

20 Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 491/2009 prevede că trimiterile la regulamentul abrogat, și anume Regulamentul nr. 479/2008, se interpretează ca trimiteri la Regulamentul nr. 1234/2007 și se citesc în conformitate cu tabelele de corespondență respective din anexa XXII la acest din urmă regulament.

Regulamentul nr. 1234/2007

21 Regulamentul nr. 1234/2007 a încorporat astfel, în temeiul Regulamentului nr. 491/2009 și începând cu 1 august 2009, Regulamentul nr. 479/2008.

22 Articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007, intitulat „Motive de refuz al protecției”, prevedea la alineatul (2):

„O denumire nu poate fi protejată ca denumire de origine sau indicație geografică atunci când, având în vedere reputația și notorietatea unei mărci, protecția este de natură să inducă în eroare consumatorul cu privire la identitatea reală a vinului în cauză.”

23 Articolul 118n din acest regulament prevedea:

„Comisia întocmește și ține la zi un registru electronic al denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate pentru vinuri, care este accesibil publicului.”

24 Articolul 118r din regulamentul menționat, intitulat „Anularea”, prevedea:

„În cazul în care respectarea caietului de sarcini corespondent nu mai este asigurată, Comisia poate decide […] anularea protecției acordate unei denumiri de origine sau unei indicații geografice.

[…]”

25 Articolul 118s din același regulament, intitulat „Denumiri de vinuri protejate în prezent”, prevedea:

„(1) Denumirile de vinuri protejate în conformitate cu articolele 51 și 54 din Regulamentul [nr. 1493/1999] și cu articolul 28 din Regulamentul [nr. 753/2002] sunt protejate automat în temeiul prezentului regulament. Comisia le înscrie în registrul prevăzut la articolul 118n din prezentul regulament.

[…]

(4) Articolul 118r nu se aplică în cazul denumirilor de vinuri protejate menționate la alineatul (1).

Comisia poate decide, până la 31 decembrie 2014, din inițiativă proprie și în conformitate cu procedura menționată la articolul 195 alineatul (4), anularea protecției denumirilor de vinuri protejate menționate la alineatul (1), dacă acestea nu întrunesc condițiile prevăzute la articolul 118b.”

Regulamentul nr. 1308/2013

26 Potrivit articolului 230 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 1308/2013, Regulamentul nr. 1234/2007 se abrogă, cu excepția dispozițiilor sale care, în temeiul articolului 230 alineatul (1) al doilea paragraf și alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 1308/2013, continuă să se aplice. Din articolul 232 alineatul (1) al doilea paragraf din acest regulament reiese că acesta se aplică de la 1 ianuarie 2014, fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevede acest articol 232.

27 Articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013 prevede:

„O denumire nu este protejată ca denumire de origine sau indicație geografică atunci când, având în vedere reputația și notorietatea unei mărci, protecția ar putea să inducă în eroare consumatorul cu privire la identitatea reală a vinului în cauză.”

28 Articolul 104 din acest regulament prevede:

„Comisia întocmește și păstrează un registru electronic al denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate pentru vinuri, care este accesibil publicului. […]”

29 Articolul 106 din regulamentul menționat prevede:

„În cazul în care respectarea caietului de sarcini corespunzător nu mai este asigurată, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare, din inițiativă proprie sau la cererea motivată corespunzător a unui stat membru, a unei țări terțe ori a unei persoane fizice sau juridice având un interes legitim, prin care se anulează protecția acordată unei denumiri de origine sau unei indicații geografice.

[…]”

30 Articolul 107 alineatele (1) și (3) din același regulament are următorul cuprins:

„(1) Denumirile de vinuri menționate la articolele 51 și 54 din Regulamentul [nr. 1493/1999] și la articolul 28 din Regulamentul [nr. 753/2002] sunt protejate în mod automat în temeiul

prezentului regulament. Comisia le înscrie în registrul prevăzut la articolul 104 din prezentul regulament.

[…]

(3) Articolul 106 nu se aplică denumirilor existente de vinuri protejate menționate la alineatul (1) din prezentul articol.

Comisia poate adopta, până la 31 decembrie 2014, din inițiativă proprie, acte de punere în aplicare prin care se anulează protecția denumirilor de vinuri protejate existente menționate la alineatul (1) din prezentul articol, dacă acestea nu întrunesc condițiile prevăzute la articolul 93.

[…]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

31 Duca di Salaparuta este o societate viticolă, cu sediul în Sicilia (Italia), care este titulara mai multor mărci naționale și ale Uniunii, dintre care mai multe conțin cuvântul „Salaparuta”.

32 La 13 iulie 1989, semnul „Salaparuta” a fost înregistrat ca marcă națională (nr. 511337). La 25 octombrie 2000, acest semn a fost de asemenea înregistrat ca marcă verbală a Uniunii Europene pentru produse care fac parte din clasa 33 din Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare (băuturi alcoolice). Aceste mărci au fost reînnoite între timp.

33 Comercializarea vinurilor sub mărcile Salaparuta nu are legătură cu comuna Salaparuta (Italia), situată în Sicilia. Astfel, Duca di Salaparuta are sediul în afara acestei comune, iar strugurii utilizați nu provin din aceasta.

34 Decreto „Riconoscimento della denominazione di origine controllata dei vini «Salaparuta» e approvazione del relativo disciplinare di produzione” (Decretul „Recunoașterea denumirii de origine controlate «Salaparuta» și aprobarea caietului de sarcini aferent acesteia”) (GURI nr. 42 din 20 februarie 2006) a recunoscut, la nivel național, denumirea de origine controlată „Salaparuta” (denumită în continuare „DOC «Salaparuta»”), care urmărește să desemneze și să protejeze o serie de vinuri produse din struguri proveniți din podgorii situate pe terenuri care se află în limitele teritoriale ale comunei Salaparuta.

35 Ulterior, protecția acestor vinuri a fost extinsă la nivelul Uniunii. Mai precis, din dosarul de care dispune Curtea reiese că, în conformitate cu articolul 54 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1493/1999, o listă a v.c.p.r.d. conținând DOC „Salaparuta” a fost publicată de Comisie la 8 august 2009 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO 2009, C 187, p. 1) și că această DOC a fost înscrisă, cu efect de la 1 august 2009, în Registrul electronic al denumirilor de origine protejate (DOP) și al indicațiilor geografice protejate (IGP) referitoare la vinuri, ca DOP PDO-IT-A0795 (denumită în continuare „DOP «Salaparuta»”).

36 La 8 februarie 2016, Duca di Salaparuta a sesizat Tribunale di Milano (Tribunalul din Milano, Italia) cu o acțiune având ca obiect, printre altele, obținerea nulității sau a nevalidității DOP „Salaparuta”, precum și a DOC „Salaparuta”, pentru motivul că aceste denumiri sunt înșelătoare

și, în orice caz, interferează cu marca Salaparuta, înregistrată pentru vin și care conține un cuvânt identic cu denumirile menționate, precum și cu celelalte mărci al căror titular este această societate, care conțin același cuvânt și sunt considerate de ea ca fiind notorii.

37 Prin hotărârea din 16 februarie 2021, această instanță a respins acțiunea pentru motivul că conflictul dintre denumirea protejată „Salaparuta” și marca anterioară cu același nume trebuia soluționat în temeiul regulii de preeminență a denumirii protejate asupra acestei mărci, fără a aduce atingere posibilității titularului mărcii respective de a continua să o utilizeze în anumite condiții.

38 Duca di Salaparuta a declarat apel împotriva acestei hotărâri la Corte d’appello di Milano (Curtea de Apel din Milano, Italia) care, prin hotărârea din 5 mai 2023, a confirmat hotărârea pronunțată în primă instanță. Această instanță a considerat, în esență, că denumirilor de vinuri protejate în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 1493/1999 li s-a acordat în mod automat o protecție prin intermediul recunoașterii unei DOP la nivelul Uniunii. Instanța menționată a concluzionat că conflictul dintre DOC „Salaparuta” și marca anterioară care conține un cuvânt identic cu această denumire ar trebui soluționat în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999, în special al literei F punctul 2 subpunctul (b) din anexa VII la acesta, care era în vigoare la data recunoașterii acestei denumiri de vinuri protejate la nivel național. Astfel, această anexă stabilea un criteriu de supremație a denumirii protejate asupra acestei mărci, fără a aduce atingere posibilității titularului acesteia de a continua, în anumite condiții, să utilizeze marca respectivă.

39 Duca di Salaparuta a formulat recurs împotriva acestei hotărâri la Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație, Italia), care este instanța de trimitere, susținând în esență că Regulamentul nr. 1493/1999 nu reglementează astfel de conflicte.

40 Duca di Salaparuta susține în această privință că, contrar celor reținute de instanța de apel, prin publicarea sa, DOP „Salaparuta” a înlocuit DOC cu același nume. Or, având în vedere data de la care produce efecte înscrierea DOP „Salaparuta” în registrul E-Bacchus, și anume 1 august 2009, ar trebui să se aplice articolul 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007 sau articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013. Or, aceste dispoziții exclud protecția unei denumiri atunci când, ținând seama de reputația și de notorietatea unei mărci anterioare, consumatorii ar putea fi induși în eroare cu privire la identitatea vinului în discuție. În plus, aceasta susține că, ținând seama de condițiile prevăzute la litera F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la Regulamentul nr. 1493/1999, ar fi împiedicată să utilizeze marca Salaparuta, al cărei titular este, chiar dacă s-ar aplica regimul de coexistență prevăzut de această dispoziție.

41 Instanța de trimitere arată, în primul rând, că trebuie să se stabilească regimul de protecție aplicabil într-o situație caracterizată prin existența unui conflict între, pe de o parte, mărcile notorii, înregistrate în cursul anului 1989, și, pe de altă parte, o denumire de vinuri, protejată la nivel național în cursul anului 2006, care conține un cuvânt identic cu cel conținut în aceste mărci, urmată de o publicare și de o înregistrare a acestei denumiri la nivelul Uniunii în cursul anului 2009.

42 În această privință, instanța menționată ridică problema dacă trebuie să se considere că DOC „Salaparuta” își păstrează efectele și că, prin urmare, dispozițiile literei F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la Regulamentul nr. 1493/1999 își găsesc aplicarea sau dacă această protecție națională trebuie, dimpotrivă, să fie considerată ca fiind înlocuită cu recunoașterea DOP „Salaparuta” la nivelul Uniunii, astfel încât ar trebui să se aplice dispozițiile articolului 43

alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008 sau dispozițiile echivalente care figurează la articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007 sau ale articolului 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013, referitoare la motivele de refuz al protecției unei denumiri în cazul în care, ținând seama de reputația și de notorietatea unei mărci anterioare, protecția poate induce în eroare consumatorul cu privire la adevărata identitate a vinului în cauză.

43 În al doilea rând, în ipoteza în care Regulamentul nr. 1493/1999 ar fi aplicabil, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă regimul de protecție prevăzut de acest regulament are un caracter complet, întrucât ar acoperi toate ipotezele de coexistență între diferite semne, printre care în special denumiri de vinuri protejate, sau dacă conflictul dintre o marcă de vinuri notorie și o denumire protejată acordată ulterior, care conține un cuvânt identic cu această marcă, poate fi soluționat pe baza principiului general potrivit căruia semnele distinctive nu trebuie să inducă în eroare.

44 În aceste condiții, Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Înregistrările DOP-IGP, în sectorul vitivinicol, ale denumirilor preexistente Regulamentului nr. 1234/2007, înlocuit ulterior prin Regulamentul nr. 1308/2013, precum [DOP «Salaparuta»] din 8 august 2009, sunt supuse, în ceea ce privește impedimentul determinat de o marcă anterioară care, prin notorietate și reputație, ar putea face ca DOP-IGP în cauză să devină înșelătoare («protecția este de natură să inducă în eroare consumatorul cu privire la identitatea reală a vinului în cauză»), articolului 43 [alineatul (2)] din Regulamentul [nr. 479/2008], respectiv [articolului] 118k din Regulamentul nr. 1234/2007 (ulterior articolul 101 [alineatul (2)] din Regulamentul nr. [1308]/2013), care exclude protecția DOP sau a IGP atunci când denumirea în cauză ar putea induce în eroare consumatorul «având în vedere reputația și notorietatea unei mărci» sau norma menționată nu este aplicabilă denumirilor care beneficiau deja de protecție națională înainte de înregistrarea unitară la nivel european, în conformitate cu principiul certitudinii juridice (Hotărârea din 22 decembrie 2010, Bavaria, C-120/08, EU:C:2010:798), potrivit căruia o situație de fapt trebuie apreciată în mod obișnuit și în lipsa unor dispoziții exprese contrare în lumina normelor de drept aflate în vigoare la momentul la care aceasta s-a produs, cu consecința aplicării reglementării anterioare, prevăzută de Regulamentul [nr. 1493/1999], și a soluționării conflictului dintre denumirea de origine și marca anterioară pe baza celor prevăzute de această reglementare la litera F [punctul] 2 subpunctul (b) din anexa VII la regulamentul menționat?

2) Dacă se confirmă, pe baza răspunsului la prima întrebare, necesitatea aplicării, la situația de fapt din prezenta cauză, a Regulamentului nr. 1493/1999, reglementarea prevăzută la litera F din Anexa [VII] la Regulamentul nr. 1493/1999, care are ca obiect soluționarea conflictului dintre o marcă înregistrată pentru un vin sau un must de struguri care este identică cu denumirile de origine sau cu [IGP] ale unui vin, epuizează toate ipotezele de coexistență a diferitelor semne și de protejare a denumirilor de vinuri sau rămâne, în orice caz, o ipoteză de nevaliditate sau de neprotejare a DOP sau a IGP ulterioare, în cazul în care indicația geografică poate induce în eroare publicul cu privire la identitatea reală a vinului având în vedere reputația unei mărci anterioare, în temeiul principiului general al caracterului neînșelător al semnelor distinctive?”

Cu privire la cererea de redeschidere a fazei orale a procedurii

45 Prin înscrisurile depuse la grefa Curții la 14 și, respectiv, la 28 aprilie 2025, Duca di Salaparuta a solicitat să se dispună redeschiderea fazei orale a procedurii, în temeiul articolului 83 din Regulamentul de procedură al Curții.

46 În susținerea cererii sale, aceasta arată în esență, pe de o parte, că, în concluziile sale, domnul avocat general s-a întemeiat pe elemente de fapt și de drept eronate pentru a răspunde la întrebările adresate și, prin urmare, a introdus argumente care nu fuseseră puse în discuția părților. Pe de altă parte, Duca di Salaparuta susține că lipsa unei ședințe de audiere a pledoariilor în fața Curții, în pofida cererii sale în acest sens, încalcă dreptul său la o ședință publică, consacrat la articolul 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950.

47 În temeiul articolului 83 din Regulamentul de procedură, Curtea poate oricând să dispună, după ascultarea avocatului general, redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când consideră că nu este suficient de lămurită sau atunci când o parte a invocat, după închiderea acestei faze, un fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei Curții sau atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților ori a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

48 În această privință, trebuie totuși să se arate că conținutul concluziilor avocatului general nu poate constitui ca atare un asemenea fapt nou, în caz contrar părțile având posibilitatea, prin intermediul invocării unui atare fapt, să răspundă la concluziile respective. Or, concluziile avocatului general nu pot fi puse în discuția părților. Curtea a avut astfel ocazia să sublinieze că, în conformitate cu articolul 252 TFUE, rolul avocatului general constă în a prezenta în mod public, cu deplină imparțialitate și în deplină independență, concluzii motivate cu privire la cauzele care, în conformitate cu Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, necesită intervenția sa, pentru a o asista în îndeplinirea misiunii sale, care este de a asigura respectarea dreptului în interpretarea și aplicarea tratatelor. În temeiul articolului 20 al patrulea paragraf din acest statut și al articolului 82 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, concluziile avocatului general pun capăt fazei orale a procedurii. Întrucât se situează în afara discuției părților, concluziile deschid faza deliberării Curții. Prin urmare, nu este vorba despre un aviz destinat judecătorilor sau părților care ar emana de la o autoritate exterioară Curții, ci despre opinia individuală, motivată și exprimată public, a unui membru al instituției înseși (Hotărârea din 8 mai 2025, Beevers Kaas, C-581/23, EU:C:2025:323, punctul 29 și jurisprudența citată).

49 În speță, pe de o parte, Curtea constată, după ascultarea avocatului general, că elementele prezentate de Duca di Salaparuta nu indică niciun fapt nou de natură să exercite o influență decisivă asupra deciziei pe care trebuie să o pronunțe în prezenta cauză și că această cauză nu trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților sau a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene. Duca di Salaparuta critică în realitate temeinicia anumitor pasaje din concluziile domnului avocat general, ceea ce nu poate justifica în mod valabil cererea sa de redeschidere a fazei orale a procedurii. În plus, Curtea dispune, la finalul fazelor scrisă și orală ale procedurii, de toate elementele necesare și este, așadar, suficient de lămurită pentru a se pronunța.

50 Pe de altă parte, trebuie amintit că nici articolul 6 paragraful 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nici articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene nu impun o obligație absolută de a organiza o ședință publică

și nu impun în mod necesar organizarea unei ședințe în toate procedurile. Acest lucru este valabil în special atunci când cauza nu ridică probleme de fapt sau de drept care nu pot fi soluționate în mod adecvat pe baza dosarului și a observațiilor scrise ale părților. Articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul de procedură prevede tocmai că Curtea poate decide să nu organizeze o ședință de audiere a pledoariilor în cazul în care consideră, după lectura memoriilor sau a observațiilor depuse în cursul fazei scrise a procedurii, că este suficient de informată pentru a se pronunța (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 decembrie 2021, Euro Box Promotion ș.a., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 și C-840/19, EU:C:2021:1034, punctele 123 și 124, precum și jurisprudența citată).

51 Având în vedere cele ce precedă, nu este necesar să se admită cererea de redeschidere a fazei orale a procedurii.

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

52 Guvernul italian pune la îndoială competența instanțelor naționale de a soluționa un litigiu în care este în discuție problema validității unui act al Uniunii, susținând că, în măsura în care Duca di Salaparuta urmărește anularea sau invalidarea înregistrării DOP „Salaparuta”, care constituie un act al Uniunii, competența de a anula o astfel de înregistrare ar reveni instanțelor Uniunii în temeiul articolului 263 TFUE.

53 Pe de altă parte, acest guvern susține că DOC „Salaparuta” nu a fost niciodată contestată în fața instanțelor naționale, și aceasta deși Duca di Salaparuta a fost informată cu privire la procedura națională de recunoaștere și a fost invitată să își prezinte observațiile în acest cadru.

54 Rezultă că aceste afirmații urmăresc în esență să repună în discuție admisibilitatea cererii de decizie preliminară.

55 În această privință, trebuie arătat, pe de o parte, că publicarea listei denumirilor de vinuri protejate în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, în temeiul articolului 54 alineatele (4) și (5) din Regulamentul nr. 1493/1999, precum și înscrierea în registrul electronic al DOP și al IGP referitoare la vinuri, în temeiul articolului 51 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008, nu pot fi considerate, având în vedere caracterul automat al protecției denumirilor de vinuri protejate, ca producând efecte juridice și, prin urmare, ca reprezentând acte atacabile în sensul articolului 263 TFUE.

56 Astfel, Curtea a statuat în esență că, în conformitate cu articolul 54 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1493/1999, înscrierea în registrul electronic al DOP și al IGP referitoare la vinuri, efectuată de Comisie în ceea ce privește denumirile de vinuri protejate de statele membre ca denumiri de origine înainte de 1 august 2009, nu poate fi considerată ca urmărind să producă efecte juridice obligatorii caracteristice actelor atacabile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 februarie 2014, Ungaria/Comisia, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punctul 63).

57 Prin urmare, nu se poate reproșa Duca di Salaparuta că nu a formulat o acțiune împotriva DOP „Salaparuta” direct în fața instanței Uniunii.

58 Pe de altă parte, astfel cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 41 din concluzii, trimiterea preliminară se întemeiază pe un dialog de la instanță la instanță, a cărui declanșare depinde în întregime de aprecierea pe care o face instanța națională asupra pertinenței și a

necesității trimiterii menționate (Hotărârea din 12 februarie 2008, Kempter, C-2/06, EU:C:2008:78, punctul 42 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 16 iulie 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punctul 59 și jurisprudența citată). Deși este adevărat că numai Curtea poate pronunța nulitatea unui act care emană de la instituțiile Uniunii, nu este mai puțin adevărat că, în speță, instanța de trimitere se limitează, în cadrul trimiterii preliminare în interpretare, să solicite Curții să stabilească cadrul juridic al Uniunii aplicabil unui potențial conflict între o denumire de vinuri protejată și o marcă anterioară notorie înregistrată pentru vin, care conține un cuvânt identic cu această denumire.

59 Pe de altă parte, revine instanței de trimitere, iar nu Curții, sarcina de a aprecia incidența asupra litigiului principal a eventualei lipse, la data recunoașterii DOC „Salaparuta”, a unei contestații a acesteia de către Duca di Salaparuta. În orice caz, o astfel de lipsă nu poate împiedica instanța de trimitere să sesizeze Curtea, în cadrul unei trimiteri preliminare în interpretare, pentru a stabili cadrul juridic al Uniunii aplicabil unui conflict precum cel menționat la punctul precedent din prezenta hotărâre.

60 Din ceea ce precedă rezultă că cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la întrebările preliminare

61 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 51 din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 118s din Regulamentul nr. 1234/2007 și articolul 107 din Regulamentul nr. 1308/2013 trebuie interpretate în sensul că articolul 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007 și, respectiv, articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013 sunt aplicabile unui conflict între o denumire de vinuri protejată în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul nr. 1493/1999 și mărci anterioare notorii înregistrate pentru vinuri care conțin cuvinte identice cu această denumire sau dacă acest conflict trebuie soluționat numai pe baza literei F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la acest din urmă regulament.

62 De la bun început, trebuie arătat că Regulamentul nr. 1493/1999 definea, la articolul 54 alineatul (1), v.c.p.r.d. ca fiind vinuri care corespund dispozițiilor titlului VI din acest regulament și dispozițiilor comunitare și naționale adoptate în această privință.

63 Articolul 54 alineatele (4) și (5) din regulamentul menționat prevedea o protecție în temeiul dreptului Uniunii a v.c.p.r.d. recunoscute în dreptul național. Articolul 54 alineatul (4) din același regulament prevedea că statele membre transmit Comisiei lista cu v.c.p.r.d. pe care le-au recunoscut, indicând pentru fiecare dintre aceste vinuri detalii privind dispozițiile naționale care reglementează producția și fabricarea lor. În temeiul alineatului (5) al acestui articol 54, Comisia publica această listă în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, seria C.

64 În speță, DOC „Salaparuta” intră în categoria v.c.p.r.d., în temeiul articolului 54 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999. Pe de altă parte, astfel cum reiese din dosarul de care dispune Curtea, lista acestor vinuri a fost notificată Comisiei și publicată, în temeiul articolului 54 alineatul (5) din acest regulament, la 8 august 2009, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, ca DOP „Salaparuta” (JO 2009, C 187, p. 1).

65 Potrivit articolului 52 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999, numele regiunii atribuit unui v.c.p.r.d. nu putea fi folosit pentru a denumi produse viticole care nu provin din această regiune și/sau pentru produse cărora acest nume nu le-a fost atribuit conform reglementărilor comunitare și naționale în vigoare. Același lucru este valabil și în cazul în care un stat membru a atribuit unui v.c.p.r.d numele unei comune. Această dispoziție stabilea astfel o regulă prin care se urmărea protejarea denumirilor geografice de o utilizare de orice alt semn a termenilor care le compun.

66 În ceea ce privește un eventual conflict între o asemenea denumire protejată și o marcă anterioară notorie care conține cuvinte identice cu această denumire, Regulamentul nr. 1493/1999 prevedea la litera F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la acesta că un astfel de conflict poate fi soluționat prin aplicarea unui regim de coexistență între această denumire și această marcă.

67 Mai precis, din această dispoziție rezulta că titularul unei mărci notorii și înregistrate pentru un vin sau un must de struguri care conține cuvinte identice cu numele unei regiuni determinate putea continua să utilizeze această marcă atunci când aceasta corespundea identității titularului originar sau a furnizorului originar al denumirii, cu condiția ca înregistrarea mărcii respective să fi fost efectuată cu cel puțin 25 de ani înaintea recunoașterii oficiale a numelui geografic în cauză de către statul membru producător, în conformitate cu dispozițiile comunitare relevante în ceea ce privește v.c.p.r.d. și cu condiția ca marca să fi fost efectiv utilizată fără întrerupere. În plus, la litera F punctul 2 al treilea paragraf din anexa VII la Regulamentul nr. 1493/1999 se preciza că aceste mărci nu puteau fi invocate împotriva folosirii numelor unităților geografice utilizate pentru desemnarea, printre altele, a unui v.c.p.r.d.

68 Rezultă că litera F punctul 2 al doilea și al treilea paragraf din anexa VII la Regulamentul nr. 1493/1999 consacra preeminența unei denumiri de vinuri protejate asupra unor mărci anterioare notorii, care conțin cuvinte identice cu această denumire, autorizând, sub rezerva respectării condițiilor pe care le prevedea această dispoziție, continuarea utilizării unor astfel de mărci.

69 În speță, din moment ce, după cum reiese din decizia de trimitere, DOC „Salaparuta” a fost recunoscută la 8 februarie 2006, și anume sub imperiul Regulamentului nr. 1493/1999, iar această denumire de vinuri protejate corespundea unor v.c.p.r.d., în sensul articolului 54 alineatul (1) din acest regulament, un conflict între o astfel de denumire și mărci anterioare notorii înregistrate pentru vinuri care conțin cuvinte identice cu această denumire trebuie soluționat pe baza dispozițiilor regulamentului menționat și în special pe baza literei F punctul 2 din anexa VII la acesta. O atare concluzie este coroborată de altfel de trimiterea expresă la articolul 54 alineatele (4) și (5) din același regulament cu ocazia notificării și a publicării DOC „Salaparuta” în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, amintită la punctul 64 din prezenta hotărâre.

70 Duca di Salaparuta a invocat totuși, în fața instanțelor naționale, precum și în observațiile sale în fața Curții, aplicarea articolului 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008 sau a articolului 118k din Regulamentul nr. 1234/2007 ori a articolului 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013. Astfel, aceasta consideră că, în măsura în care o nouă înregistrare a DOP „Salaparuta” a fost publicată la 8 august 2009, aceste noi norme ar fi aplicabile conflictului în discuție în cauza principală. În aceste condiții, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe cu privire la incidența acestor dispoziții asupra soluționării unui asemenea conflict.

71 În această privință, trebuie arătat de la bun început că, prin cele trei dispoziții menționate la punctul precedent din prezenta hotărâre, legiuitorul Uniunii a prevăzut ca nicio denumire să nu fie protejată ca denumire de origine sau ca indicație geografică dacă, ținând seama de reputația și de notorietatea unei mărci comerciale, protecția este susceptibilă să inducă în eroare consumatorul cu privire la identitatea reală a vinului în cauză.

72 De altfel, trebuie să se constate că, astfel cum enunța considerentul (5) al Regulamentului nr. 479/2008, regimul Uniunii aplicabil sectorului vitivinicol a fost modificat fundamental prin intermediul acestui regulament pentru a atinge obiective legate, printre altele, de calitatea vinurilor. Acest regulament a modificat și abrogat Regulamentul nr. 1493/1999 și era aplicabil de la 1 august 2009.

73 Deși este adevărat că acest nou regim de protecție a denumirilor supune orice cerere de protecție a unei denumiri de vinuri unei examinări aprofundate care se efectuează în două etape, și anume la nivel național și ulterior la nivelul Uniunii, Comisia dispunând de o veritabilă putere de decizie care îi permite fie să acorde, fie să refuze protecția denumirii de origine sau a indicației geografice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 februarie 2014, Ungaria/Comisia, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punctul 74), situația este în schimb diferită în ceea ce privește denumirile de vinuri deja protejate în temeiul articolului 54 din Regulamentul nr. 1493/1999.

74 Astfel, în conformitate cu această din urmă dispoziție, statele membre au comunicat Comisiei lista cu v.c.p.r.d. pe care le recunoscuseră, indicând, pentru fiecare dintre ele, detalii privind dispozițiile naționale care reglementau producția și fabricarea lor. Ulterior, în conformitate cu articolul 54 alineatul (5) din acest regulament și fără nicio examinare suplimentară din partea Comisiei, aceasta din urmă s-a limitat să publice lista respectivă în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C.

75 Potrivit regimului tranzitoriu prevăzut la articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008, denumirile de vinuri protejate în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul nr. 1493/1999 erau protejate „automat” în temeiul Regulamentului nr. 479/2008. Acest articol 51 preciza, în plus, că Comisia înscria aceste denumiri în registrul electronic, accesibil publicului, al DOP și al IGP pentru vinuri.

76 Astfel cum se reflecta în considerentul (36) al Regulamentului nr. 479/2008, finalitatea sistemului tranzitoriu prevăzut la articolul 51 alineatul (1) din acesta era de a exclude denumirile de origine și indicațiile geografice care existau deja în Uniune de la aplicarea noii proceduri de examinare, precum și de a limita posibilitățile de anulare a acestor denumiri și indicații, pentru motive de securitate juridică (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 februarie 2014, Ungaria/Comisia, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punctul 57).

77 Aceeași protecție automată era garantată în temeiul articolului 118s din Regulamentul nr. 1234/2007, care urmărește să mențină, din motive de securitate juridică, protecția denumirilor de vinuri protejate înainte de 1 august 2009 în dreptul intern și, prin urmare, la nivelul Uniunii în temeiul articolului 54 din Regulamentul nr. 1493/1999. (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 februarie 2014, Ungaria/Comisia, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punctele 56 și 58).

78 Același regim automat de protecție a denumirilor de vinuri protejate în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul nr. 1493/1999 a fost din nou confirmat de legiuitor la articolul 107 din Regulamentul nr. 1308/2013, care a abrogat Regulamentul nr. 1234/2007, fără a aduce atingere aplicării anumitor dispoziții ale acestuia, începând cu 1 ianuarie 2014.

79 În speță, rezultă că, având în vedere caracterul automat al regimului de protecție prevăzut de Regulamentele nr. 479/2008, nr. 1234/2007 și nr. 1308/2013, o denumire precum DOP „Salaparuta”, notificată și publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, cu o trimitere expresă la articolul 54 alineatele (4) și (5) din Regulamentul nr. 1493/1999, trebuie privită ca o extindere a denumirii vinurilor protejate la nivel național, iar nu ca rezultatul unei noi înregistrări.

80 O asemenea interpretare este de altfel confirmată, așa cum a susținut Comisia în observațiile sale, de evoluția normelor care au reglementat protecția denumirilor de vinuri. Într-adevăr, legislația Uniunii care prevede un sistem de recunoaștere și de protecție a indicațiilor geografice în sectorul vitivinicol a fost adoptată în etape succesive. Comisia subliniază în mod întemeiat că Regulamentul nr. 1493/1999 conținea norme de bază nedetaliate, care nu erau aliniate la sistemul indicațiilor geografice deja în vigoare în sectorul alimentar, aceste norme ținând de o etapă tranzitorie între protecția acordată de statele membre și cea acordată la nivelul Uniunii.

81 În plus, este necesar să se arate că retragerea unei protecții acordate unei denumiri de vinuri, prevăzută la articolul 50 din Regulamentul nr. 479/2008 și în dispozițiile echivalente acestui articol din Regulamentele nr. 1234/2007 și nr. 1308/2013, nu era, în principiu, posibilă în privința denumirilor de vinuri protejate în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul nr. 1493/1999.

82 Astfel, în temeiul articolului 51 alineatul (4) primul paragraf din Regulamentul nr. 479/2008, ca și al dispozițiilor echivalente din Regulamentele nr. 1234/2007 și nr. 1308/2013, și anume articolul 118s alineatul (4) primul paragraf și, respectiv, articolul 107 alineatul (3) primul paragraf, o atare posibilitate de retragere nu se aplica unor asemenea denumiri.

83 Cu toate acestea, articolul 51 alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 479/2008, la fel ca dispozițiile echivalente din Regulamentele nr. 1234/2007 și nr. 1308/2013, a introdus o excepție de la această regulă în sensul că se putea decide, până la 31 decembrie 2014, la inițiativa Comisiei, retragerea protecției acordate denumirilor de vinuri protejate vizate la articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul nr. 479/2008 dacă acestea nu îndeplineau condițiile prevăzute la articolul 34 din acest regulament. Legiuitorul Uniunii a limitat astfel la ipoteze expres prevăzute posibilitățile de retragere a denumirilor protejate care intră sub incidența regimului tranzitoriu prevăzut de Regulamentul nr. 479/2008.

84 Din moment ce acest regim tranzitoriu consacră o extindere automată a protecției denumirilor de vinuri protejate în temeiul articolului 54 din Regulamentul nr. 1493/1999 și reglementează, în plus, în mod expres ipotezele de retragere a acestor denumiri, trebuie să se considere că nici articolul 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008, nici articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007, nici articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013 nu sunt aplicabile într-un conflict precum cel care se prezintă în litigiul principal.

85 Astfel, articolul 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007 și articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013 se aplică unor cereri de protecție supuse noului regim instituit prin Regulamentul nr. 479/2008, așa cum este menționat acesta la punctul 73 din prezenta hotărâre, iar nu denumirilor de vinuri protejate

recunoscute sub regimul Regulamentului nr. 1493/1999. După cum reiese chiar din titlul articolelor în care figurează aceste dispoziții, și anume „Motive de refuz al protecției” sau „Motive suplimentare de refuz al protecției”, dispozițiile respective nu prevăd decât o ipoteză de refuz al înregistrării unei noi denumiri din cauza unui conflict cu o marcă anterioară notorie, iar nu retragerea unei denumiri care fusese deja înregistrată în temeiul articolului 54 alineatele (4) și (5) din Regulamentul nr. 1493/1999.

86 Pe de altă parte, din însuși modul de redactare a literei F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la acest din urmă regulament reiese că această dispoziție vizează ipoteza în care marca notorie și înregistrată pentru un vin sau pentru un must de struguri conține cuvinte identice cu numele unei denumiri, prevăzând, în anumite condiții, principiul coexistenței acestei mărci cu această denumire. Prin urmare, legiuitorul Uniunii a considerat în mod necesar, la momentul adoptării Regulamentului nr. 1493/1999, că o astfel de denumire putea fi înregistrată în pofida existenței unei mărci anterioare notorii.

87 În plus, deși, în ceea ce privește produsele agricole și alimentare, articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO 1992, L 208, p. 1), neaplicabil produselor vitivinicole, prevedea că o denumire de origine sau o indicație geografică nu este înregistrată atunci când, ținând seama de renumele unei mărci, de notorietatea sa și de durata utilizării sale, înregistrarea era de natură să inducă în eroare consumatorul cu privire la adevărata identitate a produsului, este necesar să se arate că legiuitorul Uniunii a ales în mod deliberat să nu reproducă dispoziții similare în Regulamentul nr. 1493/1999.

88 În consecință, un conflict între o denumire de vinuri protejată la nivel național, protecție extinsă ulterior, în mod automat, la nivelul Uniunii, și mărci anterioare notorii înregistrate pentru vinuri, care conțin cuvinte identice cu această denumire, trebuie soluționat prin aplicarea dispozițiilor literei F punctul 2 din anexa VII la Regulamentul nr. 1493/1999, întrucât legiuitorul Uniunii a intenționat să acorde prioritate unei astfel de denumiri asupra mărcilor menționate, prevăzând în același timp un regim de coexistență între cele două.

89 Mai trebuie adăugat că trebuie considerate lipsite de incidență în această privință prevederile articolului 22 din Acordul TRIPS, ale articolului 10a din Convenția de la Paris și ale articolului 3a din Aranjamentul de la Madrid, invocate de Duca di Salaparuta și menționate în decizia de trimitere, referitoare la caracterul pretins incomplet al protecției stabilite prin Regulamentul nr. 1493/1999.

90 În temeiul articolului 22 alineatul (1) din Acordul TRIPS, prin „indicații geografice” trebuie să se înțeleagă indicații care servesc la identificarea unui produs ca fiind originar din teritoriul unui membru al OMC sau al unei regiuni ori localități din acest teritoriu, în cazurile în care o calitate, un renume sau o altă caracteristică anume a produsului poate fi atribuită în mod esențial acestei origini geografice.

91 Or, Curtea a statuat deja că, ținând seama de natura și de economia acestui acord, dispozițiile sale sunt lipsite de efect direct. Așadar, aceste dispoziții nu sunt nici de natură să creeze pentru particulari drepturi de care se pot prevala direct în fața instanței în temeiul dreptului Uniunii (Hotărârea din 27 februarie 2024, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2024:172, punctul 63 și jurisprudența citată).

92 În ceea ce privește articolul 10a din Convenția de la Paris, care interzice, printre altele, orice fapt de natură să creeze confuzie cu produsele unui concurent, trebuie să se considere că normele prevăzute la acest articol produc aceleași efecte precum cele produse de Acordul TRIPS. În această privință, Curtea a statuat deja că normele prevăzute de anumite articole din această convenție sunt încorporate în Acordul TRIPS, care a fost încheiat de Uniune (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2024, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2024:172, punctul 80 și jurisprudența citată). Mai precis, acest acord prevede la articolul 2 alineatul (1) că membrii OMC, printre care Uniunea, se vor conforma articolelor 1-12 și articolului 19 din Convenția de la Paris în ceea ce privește părțile II-IV ale acordului menționat, sub incidența cărora intră articolele 9-62 din acesta.

93 În ceea ce privește Aranjamentul de la Madrid, din articolul 3a din acesta rezultă că țările cărora li se aplică acest aranjament se angajează să interzică utilizarea, în vânzarea, în prezentarea sau în oferta de produse, a oricăror indicații publicitare de natură să inducă publicul în eroare cu privire la originea produselor. Or, din moment ce această prevedere este în esență comparabilă cu articolul 22 din Acordul TRIPS, ea trebuie considerată de asemenea ca fiind lipsită de efect direct, nefiind astfel de natură să creeze pentru particulari drepturi de care se pot prevala direct în fața instanței în temeiul dreptului Uniunii.

94 În orice caz, aceste prevederi de drept internațional nu pot infirma concluzia referitoare la caracterul complet al regimului prevăzut la litera F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la Regulamentul nr. 1493/1999.

95 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la întrebările preliminare că articolul 51 din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 118s din Regulamentul nr. 1234/2007 și articolul 107 din Regulamentul nr. 1308/2013 trebuie interpretate în sensul că articolul 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007 și articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013 nu sunt aplicabile unui conflict între o denumire de vinuri protejată în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul nr. 1493/1999 și mărci anterioare notorii înregistrate pentru vinuri care conțin cuvinte identice cu această denumire, un asemenea conflict trebuind să fie soluționat numai pe baza literei F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la acest din urmă regulament.

Cu privire la cheltuielile de judecată

96 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 51 din Regulamentul (CE) nr. 479/2008 al Consiliului din 29 aprilie 2008 privind organizarea comună a pieței vitivinicole, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999, a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003, a Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 și a Regulamentului (CE) nr. 3/2008 și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2392/86 și a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999, articolul 118s din Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului din 22 octombrie 2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole („Regulamentul unic

OCP”), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 491/2009 al Consiliului din 25 mai 2009, și articolul 107 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului

trebuie interpretate în sensul că

articolul 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 479/2008, articolul 118k din Regulamentul nr. 1234/2007, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 491/2009, și articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1308/2013 nu sunt aplicabile unui conflict între o denumire de vinuri protejată în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței vitivinicole și mărci anterioare notorii înregistrate pentru vinuri care conțin cuvinte identice cu această denumire, un asemenea conflict trebuind să fie soluționat numai pe baza literei F punctul 2 al doilea paragraf din anexa VII la acest din urmă regulament.

Semnături